

Lesarabrøv

Greitt samanspæl

Uppundir 12. oktober komu fleiri danskar frágreiðingar, sum mæltu til skerjing av inntøktutrygdini.

Tann mest marghátliga av teimum var tann hjá Peder Andersen. Hann váttaði sjálvur í útvarpinum, at grundarlagið fyri hansara tilmæli bert var »en lille smule fornemmelse af ordningen«. Hann prógvar eisini, at hann als ongan kunnleika hevur til viðurskipti hjá føroyskum fiskimonnum.

Men okkurt hevur hann skilt. Tí tað vísir seg, at hansara tilmæli um broyting av inntøktutrygdini er fullkomiliga í samsvari við tað uppskot, sum fiskivinnu-umsitingin gjørdi longu í 1991. Neyvan man tað hava verið av tilvild.

Tað sum annars vísir hansara metodir er fylgjandi talva:

	1987	1989	1990	1991	1992	1993 (augustin- skønn)	1994 (finansio- n-förslag)
Mindstelen	9,4	14,1	12,8	11,1	20,9		
Dagstøtte	1,0	24,0	23,2	24,1	33,3		
Mindestvedlægt	10,7	6,7	18,0	23,1	19,7		
Syggepligt	4,6	4,8	6,2	6,6	6,4		
Ferskeløn	5,6	8,7	7,9	7,4	7,3		
I alt	31,3	58,3	66,2	72,3	87,6	87,0	87,0

Endamálið við hesi talvu er at »próga« ein stóran vøkstur í útreiðslunum av inntøktutrygd. Men henda talvan er ein falsan. M.a. vísir hon, at útreiðslurnar til dagstundning eru óktar úr 1 mill. í 1987 til 33 mill. í 1992. Veruleikin um hetta tal er fylgjandi:

Í 1987 byrjaði ein umlegging av teimum kg studningum, sum tá vóru galdandi, til dagstundning. Fyrsta stigjið var tikið í 1987 við saltfiskalínuskupum, men so við og við vóru restina av hesum studningum umlagdir til dagstundning. Skal nakad tal kunna sammetast má tað vera samlaða talið fyri dagstundning + kg studningar fyri hesi ár. Hetta hevði givið eitt heilt annað úrslit. Men tá høvdu tøluni ikki verið so áhugaverd.

Eitt annað sum er »gloymt« er, at í sama tíðarskeiðinum hava fiskimenn mist sín part av prísiskoytinum og manningarstudningin til línuskup. Í 1992 fingur fiskimenn sum sín part av prísiskoytinum uml. 50 mill., og fyri undanfarnu trý árin var upphæddin uml. 110 mill. Hetta merkir, at samlaða inntøktutrygdin hjá fiskimonnum í veruleikanum er munandi lækkað í hesum tíðarskeiðinum.

Tað áhugaverda í hesum sambandi er annars, at hesi tøl hevur Peder Andersen ikki fingið úr egnum brósti. Hann kann bert hava fingið tey í landsstýrinum. Hetta gevur eisini eina sterka ábending um avtalað spæl millum myndugleikarnar í landsstýrinum og danir.

Er tíðindaflutningurin hjá Sjónvvarpi Føroya á einum alt ov lágum støði?

Hetta er ein viðmerking til Dag og Viku 7. april 1994.

Minnesotaviðgerð og Antabusviðgerð

Tíðindamaðurin lesur: »Landsstýrið kundi eins væl roynt at sameint hund og ketu, nú ætlanir eru frammi um at Minnesotaviðgerðin og antabusviðgerðin skulu gevast undir somu lon.« Hetta er yvirskriftin ella innleiðingin til tíðindini um fraboddu samskipanina av viðgerðini av rúsevnis-misnýtarum.

Seinni verður hetta sagt einaferð afturat soleiðis:

Ideologiarnar og filosofiarnar undir ávikavist antabus- og Minnesotaviðgerðini eru so ymiskar, at Landsstýrið kundi eins væl roynt at knýtt ástarbøð millum hund og ketu – haldi í hvussu so er summi.

Mín fyrsta reaktión var, at tað kann ikki vera rætt – ikki einaferð afturat. Antin eru tey óalmindiliga tornom á SvF, ella eisini er SvF við vilja úti uppá at provokera og tilonkisgera viðgerðina á Blákkrossheiminum – altso í hesum samanhangi til forðeli fyri Heilbrigði.

Blákkrossheimið hevði tíðindafund 5. april 1994, har vit sera nágreiniliga greiddu frá okkara viðgerðartilbøði og -hátti.

SvF var eisini við á tí tíðindafundinum – ella rættari ein part av tíðini. Okkara frágreiðing sýnist ikki at hava tann stóra áhuga. Men um SvF fekk tað burtur úr tíðindafundinum, at viðgerðin á Blákkrossheiminum er ein antabusviðgerð, so haldi eg, at fólk á SvF skuldi lisið Dimmalætting og Sosialin 7. april væl ígjøgnum og fingið sær eitt kopi av útvarpsendingini 5. april kl. 19.00 – so vistu tey betur, hvat tað er tey tosa um, næstu ferð SvF fer at senda tíðindini um viðgerðina á Blákkrossheiminum.

Samanlegging?

Sagt verður at fitt av peningi kundi verið spart. »Tí fer Landsstýrið í summar at leggja saman Heilbrigði á Velbastað og Blákkross í Havn.«

Hóast sera ymiskar ideologiir skulu stovnarnir leggjast saman. Hvussu tað?

Skulu báðar ideologiirnar praktiserast saman, ella hvør sær undir somu lon, ella verður tað bert tann eina, ella kanska ein nýggj ideologi uppstendur.

Hvat merkir ein samanlegging av hesum báðum stovnunum?

Hetta er als ikki tikið upp á tungu, tíansheldur lýst so nøkulunda.

»... eftir øllum at døma...«

Eisini verður sagt: »Broytingaruppskotið er enn ikki heilt liðugt, men eitt er kortini greitt longu nú: framyvir verður bert eitt stað hjá alkoholikarum at fara í viðgerð – eftir øllum at døma á Velbastað.«

Hvat merkir hetta? Hverjum »øllum at døma«? Hverji premissir hevur SvF soleiðis, at tað kann lesa tey tíðindi, at tað frameftir bert verður eitt stað hjá alkoholikarum at fáa viðgerð og tað verður á Velbastað – eftir øllum at døma?

Hetta ljóðar jú sum um tað nú er rættliga víst, at tað er so – eftir øllum – upplýsingunum, má tað væl vera – at døma. Hverjar upplýsingar hevur SvF soleiðis, at tað kann bera slík tíðindi? Og

at á Blákkrossi fæst antabusviðgerð og á Heilbrigði fæst Minnesotaviðgerð.

Hví velur SvF at framheva ein forholdsvis lítlan part av Blákkrossviðgerðini, meðan Minnesotaviðgerðin verður nevnd við sínum rætta navni. 2 ferðir verður antabusviðgerðin og Minnesotaviðgerðin nevnd í hesum litla tíðindastubba. So hetta má vera sera umráðandi tíðindi í hesum sambandi.

Hvat er ideologiin aftanfyrir tað?

Ella við øðrum orðum: Hvønn áhuga hevur SvF í, at geva Føroya fólk hesa fatan?

Verða Blákkross og Heilbrigði lögð saman? Eg spyrji!

Sendingin skuldi vera tíðindi um samskipan vegna sparing.

Leiðarin á Blákkrossheiminum Sólberg Dula-vík, bleiv interviewað. Men hví klypt SvF tað burtur, sum hevði við sparingina at gera?

Sólberg segði, at hon vildi síggja tøluni, sum vísa at aktuella samskipanin er ein sparing og betri útnyttis av pengunum.

Hvat er hugsjónin við at klippa tað burtur í nevndu sending?

Við øðrum orðum: Hvør er idein – hugsjónin – sum ger, at SvF í TÍÐINDASENDINGINI

Degi og Viku velur at senda júst hesi tíðindini um Blákkrossheimið í sambandi við, at Blákkrossheimið hevur virkað í 10 ár – við nógvum, nógvum øðrum tilbøðum og aktivitetum, umframt at geva antabus?

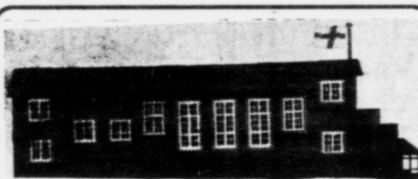
Er tað journalistiska støðið hóskandi? Hvat halda fólk?

»Og eitt afturat: Hvør hevur ansvarið fyri Degi og Viku? Heilsan

Jegvan Bæk, psykologur.

P.S. Eg kann gera hesa viðmerking, tí eg veit um viðurskiptini á Blákkrossheiminum. Men eg spyrji meg sjálfan: Eru tíðindini í Degi og Viku generelt av líkandi slag?

Ella er tað bert í hesum føri?

Sjónleikurin ÓVITAR

eftir Guðrun Helgadóttir

Mikudagin	20. april	kl. 19.00
Hósdagin	21. april	kl. 19.00
Leygardagin	23. april	kl. 16.00
Sunnudagin	24. april	kl. 16.00

Kostnaður: 30 kr. fyri ØLL

Atgongumerki fáast á Kunningarstovuni, Tlf. 15788 ella í Sjónleikarhúsinum, Tlf. 11131 ein tíma undan sýning.

Havnar Sjónleikarfelag